

5 MÁŠ BRATRA NEBO SESTRU? – MANUÁL

Slovní zásoba:

- **rodina:** matka, otec, maminka, tatínek, babička, dědeček, bratr, sestra, strýc, teta, bratranec, sestřenice, syn a dcera, rodiče, prarodiče, sourozenci, děti (babi, děda, ségra, brácha, bratránek, sestřenka, táta, máma)
- **povolání:** doktor/ka, zdravotní sestra/bratr, veterinář/ka, řidič, taxikář/ka, kuchař/ka, číšník/servírka, malíř/ka, policista/ka, hasič/ka, soudce/soudkyně, právník/právníčka, kadeřník/kadeřnice, švadlena, prodavač/ka, uklízeč/ka, manažer/ka, asistent/ka, programátor/ka, zedník, opravář/ka, pošťák/poštačka, fotbalista/ka, zpěvák/zpěvačka, pilot, revizor/ka, architekt/ka
- **přídavná jména:** bohatý, chudý, mladý, starý, vysoký, malý, veselý, smutný, hloupý, chytrý, hezký, ošklivý, silný, slabý, tlustý, štíhlý, tolerantní, přísný, pracovitý, líný (+ další z L2)
- **další podstatná jména:** milionář, vegetarián, bezdomovec, sportovec, pesimista, optimista
- **slovesa:** pracovat, hrát, soudit, hasit, obsluhovat, prodávat, zpívat, stavět, projektovat, kontrolovat, posílat, opravovat, léčit, učit, řídit, chránit, programovat, vařit (+ z L2 – malovat, stříhat, pomáhat, telefonovat, psát, uklízet)

Gramatika:

- **dativ zájmen ve frázích:** Kolik je ti let?
- **4. pád:** podstatná a přídavná jména – mužský rod životný
- **časování sloves v přítomném čase (víc sloves)**
- **6. pád:** s tabulkou

Extra materiály a aktivity ke cvičením v učebnici:

5.1 MOJE RODINA

cv. 1: poslech – řešení pro U

Christian a jeho rodina

Ahoj, jmenuju se Christian a je mi **16** let. Jsem student z Dánska, ale teď bydlím v Praze. Na fotce je moje rodina. Vlevo je můj tatínek. Jmenuje se Olaf a je mu **46** let. Je z Dánska a je doktor. Moje maminka se jmenuje Marie. Je jí **40** let a je z České republiky. Je malířka a pracuje v galerii. Mám dva sourozence, staršího bratra a mladší sestru. Na fotografii uprostřed je moje sestra. Jmenuje se Sofie. Je jí **15** let a je studentka jako já. Vpravo je můj bratr. Jmenuje se Markus. Je mu **19** let a pracuje jako kuchař.

cv. 1d: „Kolik je jim let?“ – procvičování na později (PŘÍLOHA 6)

cv. 2 :

- rodinný strom (PŘÍLOHA 1)
- členové rodiny (PŘÍLOHA 2)
- třídění podle rodů (PŘÍLOHA 3)
- křížovka – rodina (PŘÍLOHA 4)
- rodokmen – Martin a jeho rodina (PŘÍLOHA 5)

cv. 4:

- přídavná jména (PŘÍLOHA 7)
- křížovka – přídavná jména (PŘÍLOHA 8)

5.2 PROFESE

cv. 1:

- obrázky povolání na obrazcečku, chňapačku, pantomimu apod. (PŘÍLOHA 10)
- dotazník (PŘÍLOHA 11)

cv. 2:

- slovesa „kdo co dělá?“ (PŘÍLOHA 12)

cv. 8

- kde x kam (PŘÍLOHA 13)

cv. 9a: poslech – řešení pro U

Emil: Káťa, co chceš dělat, až skončíš školu?

Káťa: Chci být **doktorka**. Chci pracovat v **nemocnici** a léčit lidi. A ty?

Emil: Já chci být **kuchař**. Chci vařit v luxusní **restauraci**.

Káťa: To je hezké. A co chce dělat Li?

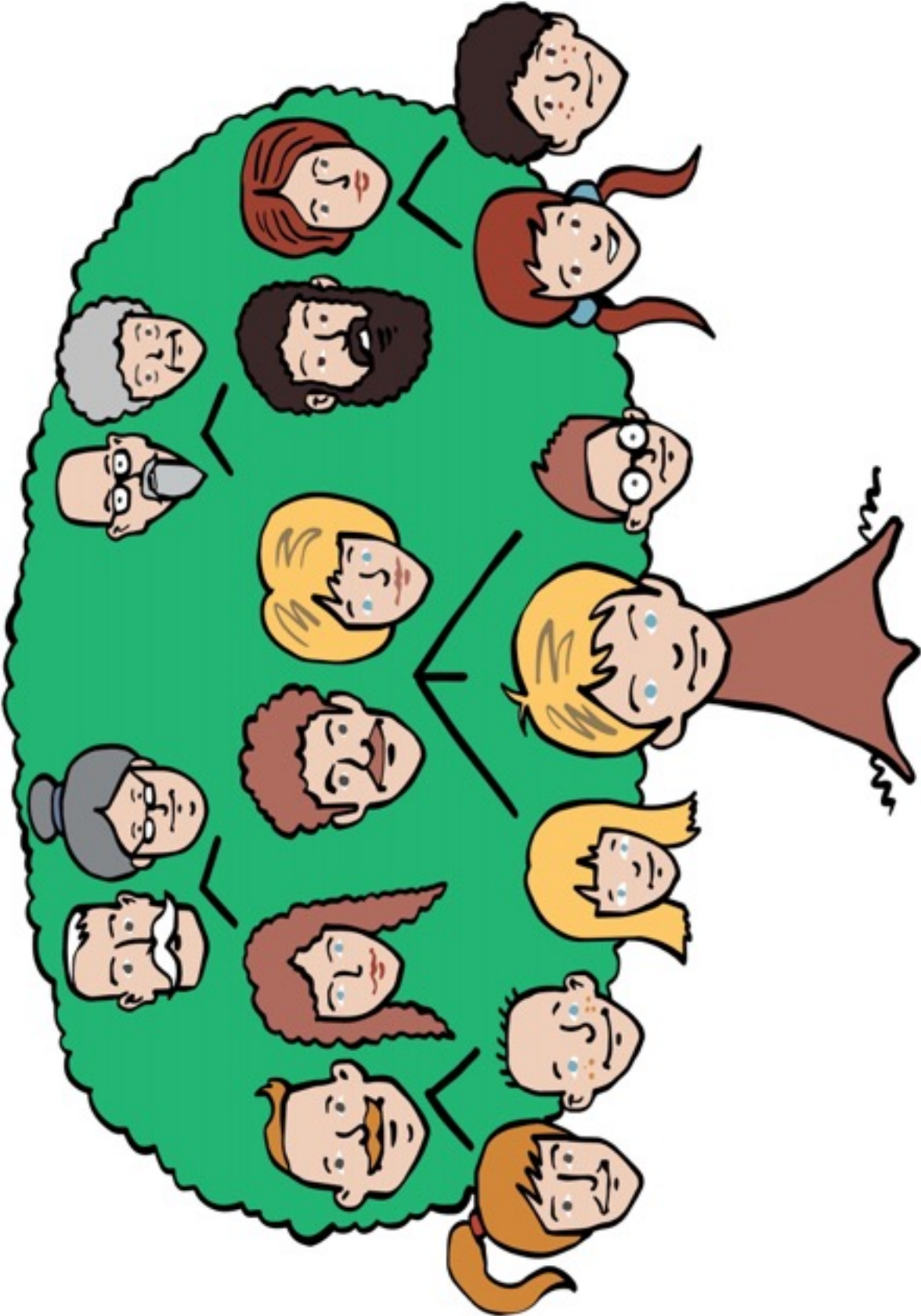
Emil: Li chce být **učitelka**. Chce pracovat ve **škole** a učit děti.

cv. 11:

- co chceš dělat, až skončíš školu – záznamový arch k dialogům (PŘÍLOHA 14)

cv. 12:

- rozhovor s celebritou – záznamový arch (PŘÍLOHA 15)

PŘÍLOHA 2

OTEC	MATKA
SYN	DCERA
BRATR	SESTRA
STRÝC	TETA
BRATRANEC	SESTŘENICE
TATÍNEK	MAMINKA
PES	KOČKA
KAMARÁD	KAMARÁDKA

PŘÍLOHA 3

MUŽ	ŽENA
OTEC	MATKA
TATÍNEK	MAMINKA
DĚDEČEK	BABIČKA
STRÝC	TETA
BRATR	SESTRA
BRATRANEC	SESTŘENICE
PES	KOČKA
KAMARÁD	KAMARÁDKA

PŘÍLOHA 4

C	E	N	A	R	T	A	R	B	R	A	T	R	babička	kamarád
Ý		N	K	S	C			A	A	Š	E	O	dědeček	kamarádka
R		D	A	O	E			B	I	S	T	D	otec	partner
T		Á	M	U	T			I	P	Y	A	I	matka	partnerka
S	P	R	A	R	O	D	I	Č	E	N	Ř	Č	maminka	manžel
E	A	A	R	O	Í	C	B	K	U	Z	P	E	tatínek	manželka
S	R	M	Á	Z	N	E	M	A	T	K	A		syn	rodiče
T	T	A	D	E	Í	R	A	K	A	E	R		dcera	prarodiče
Ř	N	K	K	N	M	A	N	N	T	Č	T		bratr	děti
E	E	K	A	C	A	A	Ž	I	Í	E	N		sestra	sourozenci
N	R	O	D	I	N	A	E	M	N	D	E		strýc	rodina
I	M	A	Ě	R	Ž	Á	L	A	E	Ě	R		teta	
C	A	R	T	S	E	S	K	M	K	D	K		sestřenice	
E			I	D	L	I	A				A		bratranec	

Tajenka: Všichni dohromady jsou a

(řešení pro U)

C	E	N	A	R	T	A	R	B	R	A	T	R	babička	kamarád
Ý		N	K	S	C			A	A	Š	E	O	dědeček	kamarádka
R		D	A	O	E			B	I	S	T	D	otec	partner
T		Á	M	U	T			I	P	Y	A	I	matka	partnerka
S	P	R	A	R	O	D	I	Č	E	N	Ř	Č	maminka	manžel
E	A	A	R	O	Í	C	B	K	U	Z	P	E	tatínek	manželka
S	R	M	Á	Z	N	E	M	A	T	K	A		syn	rodiče
T	T	A	D	E	Í	R	A	K	A	E	R		dcera	prarodiče
Ř	N	K	K	N	M	A	N	N	T	Č	T		bratr	děti
E	E	K	A	C	A	A	Ž	I	Í	E	N		sestra	sourozenci
N	R	O	D	I	N	A	E	M	N	D	E		strýc	rodina
I	M	A	Ě	R	Ž	Á	L	A	E	Ě	R		teta	
C	A	R	T	S	E	S	K	M	K	D	K		sestřenice	
E			I	D	L	I	A				A		bratranec	

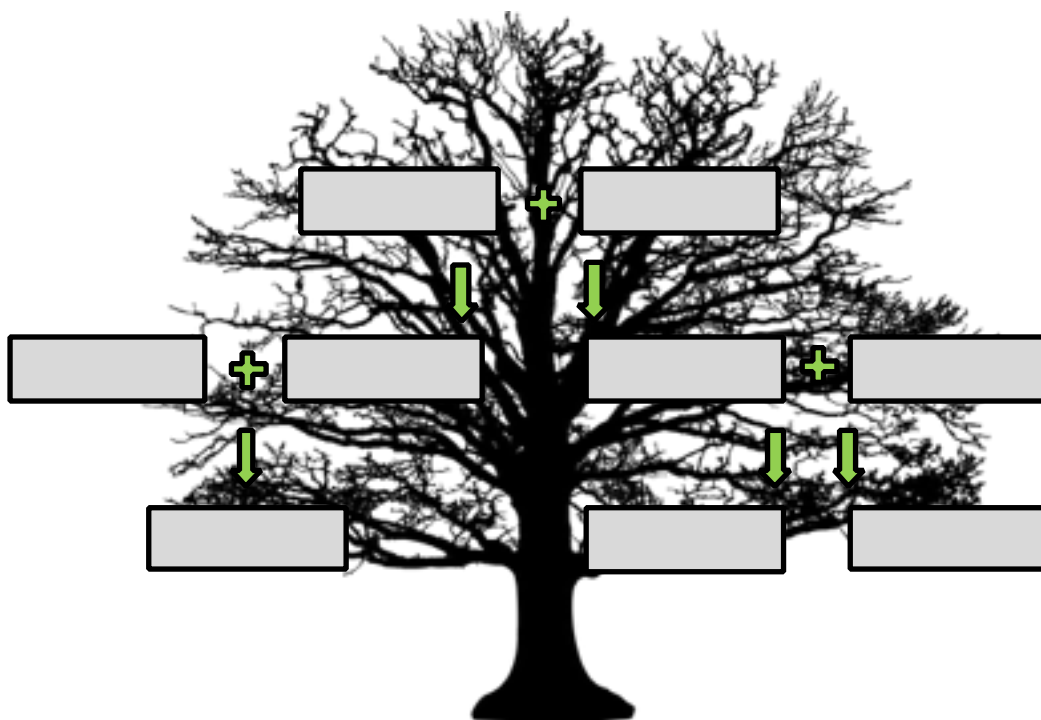
Tajenka: Všichni dohromady jsou **naši příbuzní a kamarádi.**

PŘÍLOHA 5

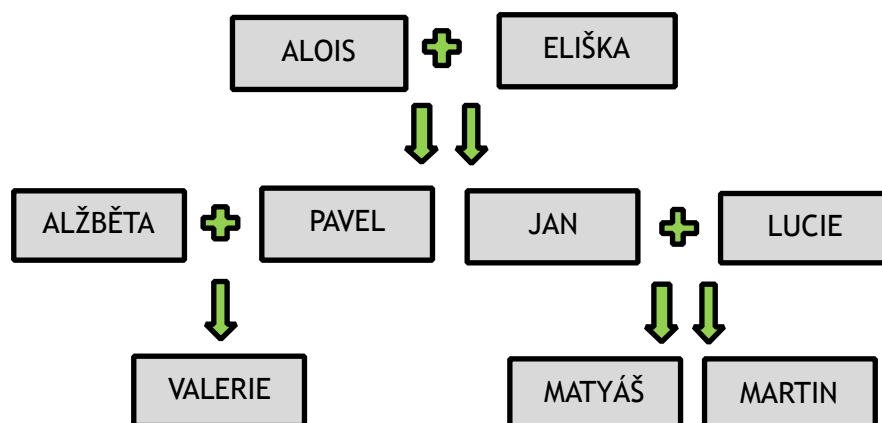
MARTIN A JEHO RODINA

Přečtěte si, co říká Martin o své rodině, a doplňte členy rodiny do rodokmenu:

1. Můj dědeček se jmenuje Alois.
2. Nemám sestru.
3. Moje sestřenice se jmenuje Valerie.
4. Můj tatínek má bratra. Jmenuje se Pavel.
5. Moje babička se jmenuje Eliška.
6. Moje maminka se jmenuje Lucie. Je jedináček.
7. Můj strýc má manželku. Jmenuje se Alžběta.
8. Můj tatínek se jmenuje Jan.
9. Můj bratr se jmenuje Matyáš.

(řešení pro U)

PŘÍLOHA 6

JAN 15	JINDŘIŠKA 20	JIŘINA A ŘEHOŘ 50
RICHARD 25	ANEŽKA 5	NADĚŽDA A KRISTÝNA 45
KRYŠTOF 10	ALŽBĚTA 24	ŠTĚPÁNKA A VĚRA 33
FRANTIŠEK 18	ELIŠKA 8	KVĚTA A ŠTĚPÁN 40
JÁ A VOJTĚCH 14	JÁ A GABRIELA 30	GUSTAV A MILOŠ 70
TY A JINDŘICH 46	JÁ A CECÍLIE 50	FILIP A JÁCHYM 28
TY A PŘEMYSL 90	TY A ŽANETA 19	BLANKA A JOHANA 13

PŘÍLOHA 7

BOHATÝ	CHUDÝ
MLADÝ	STARÝ
VYSOKÝ	MALÝ
CHYTRÝ	HLOUPÝ
VESELÝ	SMUTNÝ
HEZKÝ	OŠKLIVÝ
SILNÝ	SLABÝ
TLUSTÝ	ŠTÍHLÝ
PRACOVITÝ	LÍNÝ
TOLERANTNÍ	PŘÍSNÝ

STARÝ	NOVÝ
DOBŘÝ	ŠPATNÝ
POMALÝ	RYCHLÝ
TEPLÝ	STUDENÝ
ČISTÝ	ŠPINAVÝ
ZDRAVÝ	NEMOCNÝ
KRÁTKÝ	DLOUHÝ
SYMPATICKÝ	NESYMPATICKÝ
MODERNÍ	NEMODERNÍ

PŘÍLOHA 8

V	E	S	E	L	Ý	B	A	L	S	K	A	bohatý	silný
E	Ž	D	Ý	S	M	U	T	N	Ý	Č	L	chudý	slabý
G	O	Ý	T	I	V	O	C	A	R	P	V	mladý	tlustý
E	O	Š	K	L	I	V	Ý	V	Ě	K	Y	starý	štíhlý
T	P	T	J	N	Ý	T	S	U	L	T	S	nový	tolerantní
A	T	Í	E	Ý	J	E	D	Ý	P	I	O	vysoký	přísný
R	I	H	E	Z	K	Ý	N	N	E	E	K	malý	pracovitý
I	M	L	CH			P	Ř	Í	S	N	Ý	velký	líný
Á	I	Ý	Y			U	Č	L	I	CH	D	chytrý	ambiciózní
N	S	Ý	T	A	H	O	B	Ý	M	U	A	hloupý	optimista
S	T	A	R	Ý	K	L	E	V	I	D	L	hezký	pesimista
M	A	L	Ý	N	Ý	H		O	S	Ý	M	ošklivý	vegetarián
		T	O	L	E	R	A	N	T	N	Í	veselý	
												smutný	
Í	N	Z	Ó	I	C	I	B	M	A				

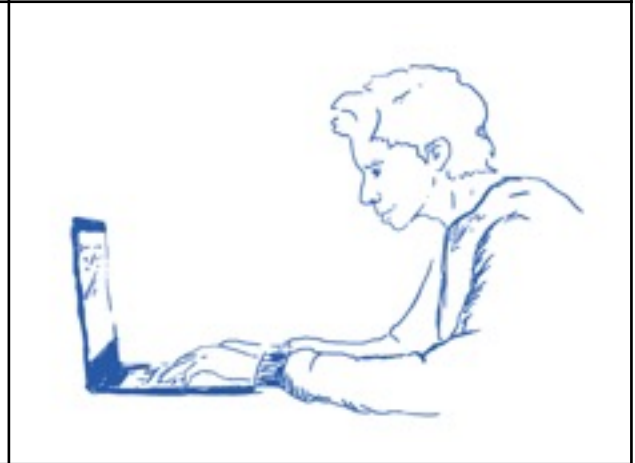
Tajenka:

(řešení pro U)

V	E	S	E	L	Ý	B	A	L	S	K	A	bohatý	silný
E	Ž	D	Ý	S	M	U	T	N	Ý	Č	L	chudý	slabý
G	O	Ý	T	I	V	O	C	A	R	P	V	mladý	tlustý
E	O	Š	K	L	I	V	Ý	V	Ě	K	Y	starý	štíhlý
T	P	T	J	N	Ý	T	S	U	L	T	S	nový	tolerantní
A	T	Í	E	Ý	J	E	D	Ý	P	I	O	vysoký	přísný
R	I	H	E	Z	K	Ý	N	N	E	E	K	malý	pracovitý
I	M	L	CH			P	Ř	Í	S	N	Ý	velký	líný
Á	I	Ý	Y			U	Č	L	I	CH	D	chytrý	ambiciózní
N	S	Ý	T	A	H	O	B	Ý	M	U	A	hloupý	optimista
S	T	A	R	Ý	K	L	E	V	I	D	L	hezký	pesimista
M	A	L	Ý	N	Ý	H		O	S	Ý	M	ošklivý	vegetarián
		T	O	L	E	R	A	N	T	N	Í	veselý	
												smutný	
Í	N	Z	Ó	I	C	I	B	M	A				

Tajenka: Každý člověk je jedinečný.

PŘÍLOHA 9

UKLÍZEČKA	ČÍŠNÍK
ZPĚVÁK	HASIČ
KADEŘNICE	POLICISTA
MANAŽER	KUCHAŘ
OPRAVÁŘ	ZEDNÍK
MALÍŘKA	VETERINÁŘKA
PROGRAMÁTOR	PRÁVNÍK
POŠŤÁK	ŠVADLENA
SOUDKYNĚ	FOTBALISTA
ASISTENTKA	DOKTOR
TAXIKÁŘ	

PŘÍLOHA 11

	Student 1:	Student 2:
Co děláš?		
Co dělá tvůj otec?		
Co dělá tvoje matka?		
Co dělá tvůj bratr?		
Co dělá tvoje sestra?		
Co dělá tvůj dědeček?		
Co dělá tvoje babička?		

	Student 1:	Student 2:
Co děláš?		
Co dělá tvůj otec?		
Co dělá tvoje matka?		
Co dělá tvůj bratr?		
Co dělá tvoje sestra?		
Co dělá tvůj dědeček?		
Co dělá tvoje babička?		

	Student 1:	Student 2:
Co děláš?		
Co dělá tvůj otec?		
Co dělá tvoje matka?		
Co dělá tvůj bratr?		
Co dělá tvoje sestra?		
Co dělá tvůj dědeček?		
Co dělá tvoje babička?		

PŘÍLOHA 12

PRACOVAT	PROJEKTOVAT	PROGRAMOVAT
HRÁT	KONTROLOVAT	MALOVAT
SOUDIT	POSÍLAT	STŘÍHAT
HASIT	OPRAVOVAT	POMÁHAT
OBSLUHOVAT	LÉČIT	PSÁT
PRODÁVAT	UČIT	UKLÍZET
ZPÍVAT	ŘÍDIT	VAŘIT
STAVĚT	CHRÁNIT	

PŘÍLOHA 13

KAM JDEŠ? → // KDE JSI?

	M než. rod	Ž rod	S rod
1. pád	park les	kavárna restaurace pošta	město letišťe nádraží centrum
2. pád Kam?	do park... do les...	do kavárn... do restaurac...	do měst... do centr...
4. pád Kam?		na pošt...	na nádraž... na letišť...
6. pád Kde?	v park.. v les...	v kavárn... v restaurac... na pošt...	ve měst... na letišť... na nádraž... v centr...

	Kam jdeš?	Kde jsi?
	Jdu do...	Jsem v/ve...
park		
restaurace		
práce		
hosпода		
supermarket		
město		
les		
cukrárna		
nemocnice		
banka		
muzeum		
	Jdu na...	Jsem na...
nádraží		
náměstí		
pošta		
ambasáda		
policie		
letišťe		

PŘÍLOHA 14

DOTAZNÍK

S1: *Co chceš dělat, až skončíš školu?*

S2: *Chci být doktor.*

Student 1:	Student 2:	Student 3:	Student 4:	Student 5:

DOTAZNÍK

S1: *Co chceš dělat, až skončíš školu?*

S2: *Chci být doktor.*

Student 1:	Student 2:	Student 3:	Student 4:	Student 5:

DOTAZNÍK

S1: *Co chceš dělat, až skončíš školu?*

S2: *Chci být doktor.*

Student 1:	Student 2:	Student 3:	Student 4:	Student 5:

DOTAZNÍK

S1: *Co chceš dělat, až skončíš školu?*

S2: *Chci být doktor.*

Student 1:	Student 2:	Student 3:	Student 4:	Student 5:

PŘÍLOHA 15

Rozhovor s celebritou	
Reportér:	Host:
Otázka č. 1	Odpověď č. 1
Otázka č. 2	Odpověď č. 2
Otázka č. 3	Odpověď č. 3
Otázka č. 4	Odpověď č. 4
Otázka č. 5	Odpověď č. 5
Otázka č. 6	Odpověď č. 6
Otázka č. 7	Odpověď č. 7

VÝSLOVNOST V PRACOVNÍM SEŠITĚ: NÁVOD + ŘEŠENÍ (U čte, nebo pouští nahrávku)

PS str. 49–50

1. Doplňte hlásky do slov, potom čtěte:

S podle poslechu doplňují hlásky, potom správně čtou – na první slabiku tlesknou (trénuje se přízvuk).

Řešení:

otec	dědeček	přítel
maminka	vnuk	přítelkyně
dcera	vnučka	neteř
bratr	sestřenice	teta
babička	bratranec	strýc

Ze slov je vhodné tvořit krátká spojení a věty. Ty potom správně přečíst.

2. Doplňte samohlásky, podtrhněte slovní přízvuk, potom čtěte:

S doplní vokály, kontrolují podle učebnice / promítnutého správného řešení. Pozor na slova architekt a veterinář, po ch a r je měkké i. Je třeba připomenout, že i a y se čtou stejně, ale jsou to různé grafémy. V některých slovech cizího původu se píše měkké i i po tvrdých konsonantech. Po doplnění vokálů číst po vokálech, upozornit, že ě čteme stejně jako e, měkkí se až **d, t, n**:

Řešení:

ArchItEkt, dOktOr, učItElkA, prOdAvAčkA, kAdEřnIce, švAdlEnA, fOtbAlIstA, OprAvÁř, vEtErInÁř, prOgrAmÁtOr, AsIstEntkA, čÍšnÍk, mAnAžEr, pOšťÁk, prÁvnÍk, mAÍř, zpěvÁk, kUchAř, pOIcIstA, UKlízEčkA, zEdnÍk, prEzIdEnt, hAsIč, tAxIkÁř, sOUdcE

3. Výslovnost R a Ř:

V lekci se vyskytují slova s r a ř, což jsou komplikované české hlásky. Je vhodné je nacvičit samostatně a v kombinaci s různými hláskami.

hláska r – vznikne z kombinace td

hláska ř – kdo zvládá r, dá zuby k sobě a zašeptá r, ozve se ř, případně k hlásce r našpulit pusu a vznikne také ř

4. Doplňte r nebo ř podle poslechu:

U čte slova, nebo pouští nahrávku, studenti doplňují háček podle toho, co slyší. Slova neznají, spoléhají se opravdu jen na sluch:

rez x řez	dres x dřez	rada x řada
večeř x večer	dobrý x dobří	

5. Doplňte r nebo ř podle poslechu:

S doplní r nebo ř podle poslechu:

U čte slova, nebo pouští nahrávku, S doplňují.

Řešení:

bRatRanec, sestŘenice, švagR, sestRa, pŘítel, neteŘ, Rodiče, pRodavačka, taxikáŘ,
pRávník, opRaváŘ, veteRináŘ, RevizoR, kadeŘnice, aRchitekt, kuchaŘ, pRogRamátoR,
pŘísný, dceRa, Řidič

6. Čtete věty, pozor na přízvuk:

S čtou věty, nejdříve po částech / komplikovaných slovních spojení (např. Chytrý kuchař vaří dobře v restauraci. > chytrý kuchař, kuchař vaří, vaří dobře, dobře v restauraci).